

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU
PROGRAMA JAVNIH
POTREBA U TEHNIČKOJ
KULTURI NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE ZA 2012. GODINU**

Materijal pripremili:

- *Upravni odjel za prosvjetu,
kulturu, šport i tehničku kulturu
Osječko-baranjske županije*
- *Zajednica tehničke kulture
Osječko-baranjske županije*

Osijek, veljače 2013.

IZVJEŠĆE O IZVRŠENJU PROGRAMA JAVNIH POTREBA U TEHNIČKOJ KULTURI NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE ZA 2012. GODINU

Polazeći od obveze Županije, utvrđene Zakonom o tehničkoj kulturi ("Narodne novine" broj 76/93., 11/94. i 38/09.), da usklađuje interese i poduzima aktivnosti radi ravnomjernog razvitka tehničke kulture općina i gradova na njenom području i županije kao cjeline, Upravni odjel za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu i Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije podnose Skupštini na razmatranje Izvješće o izvršenju Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi za prethodnu godinu.

UVOD

Tehnička kultura je nezaobilazni dio opće kulture i kao takva vrlo je značajna u razvoju pojedinca i društva u cjelini. Ona ima značajan utjecaj na tehnološki razvoj društva, a time i na cjelokupno društvo. Cilj tehnike je upoznavanje i ovladavanje prirodnim i društvenim zakonitostima, kao i primjeni novih dostignuća u rješavanju radnih i životnih problema. S obzirom na stalni tehnološki napredak u području tehničke kulture postoji izražena potreba za cjeloživotnim učenjem.

Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije je udruga građana koja okuplja udruge tehničke kulture na području naše Županije s ciljem zajedničkih aktivnosti na širenju tehničke kulture. Za te potrebe Osječko-baranjska županija osigurala je prostore u dva Doma tehnike u Osijeku i Valpovu. U zajedničkom djelovanju svih udruga ostvaruje se značajan doprinos u realizaciji javnih potreba u tehničkoj kulturi te oblikovanju i ostvarivanju suvremenog koncepta razvitka tehničke kulture djece i građana u našoj Županiji. U dosadašnjem radu svojim programima i aktivnostima ostvaren je značajan ugled na razini Županije, ali i na razini Republike Hrvatske. Zajednica i udruge tehničke kulture te volonteri i djelatnici tehničke kulture za promaknuća u širenju tehničke kulture u proteklom godinama dobitnici su niza značajnih priznanja na razini grada, županije i države.

Program javnih potreba u tehničkoj kulturi za 2012. godinu usvojila je Skupština Osječko-baranjske županije. Temeljem programskih obveza u realizaciji Programa javnih potreba u tehničkoj kulturi Zajednica tehničke kulture preuzela je brigu o domovima tehnike, pružanju stručne pomoći u osnivanju i radu udruga tehničke kulture te značajan dio programskih sadržaja u radu s mladima. Udrugama koje su udružene u Zajednicu tehničke kulture Osječko-baranjske županije, a njih je 70, nastoji se pružiti svekolika pomoć i ostvariti programska suradnja, a naročito pomoći u radu putem pravodobnih informacija ili kroz zajedničke aktivnosti. Aktivnosti pojedinih udruga imaju uspone i padove, a radu u Zajednicu tehničke kulture Osječko-baranjske županije udružila se jedna nova udruga. To je Fotografsko društvo Pannonia koja se bavi fotografijom i multimedijalnim prezentacijama fotografije i filma.

Proračunom Županije za javne potrebe u tehničkoj kulturi za 2012. godinu planirana su sredstva za materijalne troškove domova tehnike u Osijeku i Valpovu, za rad stručne službe, programske aktivnosti rada s mladima te natjecanja mladih tehničara i informatičara na našoj Županiji. Premda je zbog opće financijske situacije bila upitna realizacija svih zacrtanih programskih aktivnosti u pravilu su sve obveze uspješno realizirane. Izvršena je prilagodba izvedbenih programa prema raspoloživim sredstvima.

Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije je za potrebe realizacije programa javnih potreba u tehničkoj kulturi osim sredstava iz Proračuna Osječko-baranjske županije ostvarila i prihode iz drugih izvora kao što su Proračun Grada Osijeka, donacije i sredstva od vlastite djelatnosti.

1. MATERIJALNI TROŠKOVI

Objekti tehničke kulture

Odlukom Skupštine Osječko-baranjske županije pojedini objekti dani su na uporabu i upravljanje Zajednici tehničke kulture Osječko-baranjske županije (Dom tehnike u Osijeku), Zajednici tehničke kulture Grada Osijeka (Dom ronilaca u Osijeku i zemljište na Ankin dvoru) i Zajednici tehničke kulture Valpovo (Dom tehnike u Valpovu). Zajednice tehničke kulture i udruge u Đakovu, Našicama i Belom Manastiru koriste prostore dobivene od lokalne zajednice. Sve navedene prostore koriste udruge tehničke kulture, a značajni korisnici su i centri tehničke kulture koji rade isključivo s mladima. Kvalitetno riješen prostor je polazište za daljnji intenzivni rad udruga i centara. Domovi tehnike su i sjedište tri zajednice tehničke kulture gradova i županije. Zbog nedostatka sredstava za uređenje prostora trenutno se ne koristi zemljište na Ankin dvoru u Osijeku i velika dvorana u Domu tehnike u Valpovu. Dosadašnji planovi da se navedeni prostori uredi i iskoriste za neku od tehničkih aktivnosti nisu uspjeli zbog nedostatka sredstava.

Dom tehnike - Osijek

Dom tehnike u Osijeku svakodnevno radi u vremenu od 7,00 do 21,00 sat. U slučaju potrebe, kada pojedine udruge održavaju svoje aktivnosti ili skupštine radi i subotom i nedjeljom. Velik broj djece i odraslih koristi dobro opremljene kabinete za informatiku, video, modelarstvo, fotografiju, elektroniku, aviomodelarstvo, radiotehniku, automodelarstvo, strojarstvo i robotiku. Zajednički prostori se koriste za sastanke, predavanja i rad izvršnih tijela. Udruge ponajviše koriste dvoranu za održavanje predavanja, seminara, skupština i različitih drugih aktivnosti s većim brojem ljudi. Dvorana je opremljena audiovizualnim pomagalicama.

Dom tehnike je mjesto održavanja gradskih i županijskih natjecanja iz informatike i stručnog usavršavanja djece i odraslih. Cjeloživotno učenje je našlo svoju praktičnu primjenu upravo u Domu tehnike u kojem se tijekom godine održi velik broj stručnih predavanja i usavršavanja. Tijekom godine održano je 41 stručno predavanje iz strojarstva, informatike, inovatorstva, radiestezijske, poljoprivrede, građevinarstva, arhitekture, filmskog stvaralaštva i informatički tečajevi za starije osobe.

U Domu tehnike većina udruga tehničke kulture koristi i druge oblike pomoći kao što su fotokopiranje, Internet te računovodstvene usluge (za 18 udruga). Sve usluge za udruge tehničke kulture su besplatne. Brojne udruge raspolažu s vrlo malim sredstvima te im je ova pomoć značajna u radu i provođenju osnovnih programskih aktivnosti.

Ove godine obnovljeno je sljeme krova, nastradalo nakon olujnog nevremena i zamijenjena su odnosno napravljena tri nova prozora, koji su djelomično doprinijeli energetske učinkovitosti zgrade.

Dom tehnike - Valpovo

Stručna služba Zajednice tehničke kulture Valpovo ima dva djelatnika (tajnik i administrator) i radi svakodnevno od 8,00 do 15,00 sati. Prostori za sastanke i kabinetski rad koriste se prema potrebama udruga u poslijepodnevnom satima i vikendom. U uporabi su kabineti za modelarstvo, informatiku, astronomiju, elektroniku i robotiku. Osim kabineta u Domu tehnike postoji i ured za tajnika i administratora, te zajednički prostor za sastanak udruga. U Zajednicu tehničke kulture Valpovo udruženo je 12 udruga tehničke kulture s područja Valpova i Belišća. Za sve udruge tehničke kulture uporaba prostora u Domu tehnike je besplatna.

U Domu tehnike Valpovo u posljednjih nekoliko godina značajnu aktivnost provode mladi u Centru tehničke kulture Valpovo kroz različite aktivnosti iz područja astronomije, informatike, elektronike, robotike, foto i video tehnike.

Tijekom 2012. godine svi prostori koji se koriste su uredno održavani. I nadalje ostaje problem uređenja velike dvorane Doma tehnike Valpovo koja je devastirana tijekom Domovinskog rata. Do sada nisu uspjeli dogovori Županije s Gradom Valpovom oko rješavanja uređivanja ovog prostora i osiguravanja potrebnih sredstava. Kako u Valpovu nema dvorane za video i kino projekcije, a ni posebno pogodnog prostora za foto izložbe ovaj bi prostor mogao imati višenamjensku primjenu.

Dom ronilaca - Osijek

Društvo za podvodne aktivnosti "Mursa" koristi prostor u Osijeku u Kapucinskoj ulici broj 22. U navedenom prostoru postoji klupski prostor, učionica i prostorija za liječnika. Klub se trudi priskrbiti donacije za neophodne radove kako bi se veći dio prostora doveo u uporabno stanje.

2. UDRUGE TEHNIČKE KULTURE

Djelovanje udruga temelji se na Zakonu o tehničkoj kulturi i Zakonu o udrugama. To su udruge građana u kojima se zadovoljavaju specifični interesi pojedinaca iz područja tehničke kulture. Djelovanje udruga tehničke kulture na našem području ima dugu tradiciju. Udruge kao što su Aeroklub "Osijek" (osnovan 1926. god.), Auto-moto klub "Slavonac", Fotoklub Osijek (1938.) i motonautički klub "Drava (1946.) imaju tradiciju dužu od 60 godina.

U Zajednicu tehničke kulture Osječko-baranjske županije udruženo je 70 udruga tehničke kulture s područja naše Županije. Navedene udruge imaju svoje predstavnike u Skupštini Zajednice, a putem izabраниh predstavnika sudjeluju u radu Izvršnog i Nadzornog odboru te aktivno sudjeluju u planiranju i realizaciji programa Zajednica tehničke kulture.

Javne potrebe u tehničkoj kulturi financiraju se prema Kriterijima o načinu financiranja javnih potreba tehničke kulture, a koje je usvojila Skupština Osječko-baranjske županije. Oni se odnose na održavanje domova tehnike i organizaciju rada u njima. Programe udruga financijski prate gradovi i općine. Kao i proteklih nekoliko godina, tako i u 2012. godini, dio gradova u našoj Županiji nije usvojio Kriterije za financiranje javnih potreba u tehničkoj kulturi. Sredstva se izdvajaju pojedinačno. Dodijeljena sredstva za te namjene su bila nedostatna za stalni porast programskih interesa i aktivnosti brojnih udruga. Dio općina i gradova i dalje ne izdvaja sredstva za javne potrebe u tehničkoj kulturi.

Zajednice tehničke kulture i pojedini klubovi napravili su u posljednjih nekoliko godina pozitivni pomak u promidžbi svojih aktivnosti te doveli do stalnog povećanja zainteresiranosti mladih za pojedine tehničke aktivnosti. Na žalost one se ne mogu realizirati bez dodatnih sredstava. Upravo zbog toga smatramo da bi za pojedine aktivnosti, kao što je konstruktorstvo i robotika, na kojima se može okupiti veći broj mladih, trebao biti pojačan interes lokalne samouprave. Kroz niz godina pokazalo se da učenici uključeni u tehničke aktivnosti nemaju problema s ponašanjem, drogom i alkoholom. Učenici koji za hobi imaju neku od tehničkih aktivnosti nemaju potrebe za dodatnim dokazivanjem. Gotovo svi učenici iz ovih aktivnosti upisuju srednje tehničke škole.

Osječko-baranjska županije izdvaja mali dio sredstva za financiranje programa u tehničkoj kulturi. Zbog toga su sredstva koje Zajednica troši za rad s udrugama bila relativno mala i izdvajaju se iz vlastitih prihoda. Suradnja s udrugama realizirala se kroz redovne programske aktivnosti Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije. U niz aktivnosti koje se provode u lokalnim sredinama Zajednica tehničke kulture je sudjelovala sa svojim ljudskim potencijalima i tehničkim resursima. Kroz različite programe Zajednica tehničke kulture prikupljena sredstva usmjerava za nabavku opreme i popunjavanje kabineta za informatiku, video, animaciju, elektroniku, automodelarstvo, maketarstvo i astronomiju. Dio kabineta ima vrlo dobru opremu, ali još uvijek su nedostatna sredstva za potpuno opremanje kabineta robotike i za filmsko stvaralaštvo.

Tijekom 2012. godine organizirane su aktivnosti kao što su 19. zimska škola informatike učenika srednjih škola RH te naše Županije, programi Zima / i Ljeto / u Domu tehnike te organizacija iz preventive u prometu pod nazivom "Sigurno do cilja". Isto tako pružena je značajna pomoć udrugama i klubovima u realizaciji njihovih programa. Zajednica je sudjelovala u programima Zajednice tehničke kulture Belog Manastira, Zajednice tehničke kulture Valpova, Centra tehničke kulture Čeminac i Vladislavci, Video kluba "Mursa" (10. Gastro film fest), Aero kluba "Osijek" (41. Zmajada i državno natjecanje), Društva pedagoga tehničke kulture (19. Lampioni u gradu). U organizaciji Zajednice tehničke kulture i pojedinih klubova održano je još niz aktivnosti u kojima je naglašena međusobna suradnja.

Zajednica tehničke kulture Grada Belog Manastira

Ova Zajednica okuplja sedam udruga tehničke kulture. Tijekom 2012. godine je imala niz aktivnosti. Organizirala je dvodnevnu manifestaciju 7. dani tehnike na kojem su sve udruge prezentirale svoje programe i rezultate. Uz prezentacije vlastitih aktivnosti održana je izložba fotografija, projekcija filmova, izložba zrakoplovnih modela i zmajada. Uz Foto-kino klub Baranja film, Informatički klub Pitagoru, Udrugu inovatora Baranja, Društvo inženjera i tehničara Baranja, Centar tehničke kulture Čeminac i Društvo pedagoga tehničke kulture Beli Manastir sudjelovalo je nekoliko osnovnih škola te kao gosti Aeroklub Osijek, Radioklub Osijek i Video klub Mursa. Pomoć u provođenju programa pružili su Hrvatski filmski savez i Hrvatski fotosavez.

Posebnu pažnju posvetili su radu s mladima kroz Ljetni kamp. U sedmom po redu Ljetnom kampu sudjelovalo je 44 učenika osnovnih i srednjih škola iz Baranje i Mohača (Mađarska). Kamp je održan u periodu od 22. do 24. lipnja u Hotelu Patria pod pokroviteljstvom Grada Belog Manastira. Učenici izvan Belog Manastira bili su smješteni u hotelu gdje se bile i radionice. Na raspolaganju su imali prostore za sedam radionica iz foto i video tehnike, radiogoniometrije, robotike, prometne kulture te zrakoplovnog i raketnog modelarstva. Dio troškova financiran je i iz programa javnih potreba u tehničkoj kulturi Osječko-baranjske županije.

Zajednica tehničke kulture Beli Manastir pružila je značajnu pomoć programima u Centru tehničke kulture u Čemincu, gdje je održana zmajada, državno natjecanje i natjecanje Svjetskog kupa u zrakoplovnom modelarstvu. Pomoć je pružena informatičkom klubu oko projekta bežičnih mreža informatičkih tečajeva i astronomskom društvu u organiziranju natjecanja. S foto-kino klubom organizirano je niz radionica i izložbi fotografija te redovito prikazivanje filmskog programa u Mikro kinu s programom kratkih igranih i dokumentarnih filmova.

Zajednica tehničke kulture Grada Našica

U Zajednicu su udružene četiri udruge tehničke kulture. Najveće aktivnosti održavaju radioamateri i zrakoplovnici koji sudjeluju na različitim natjecanjima u vlastitoj organizaciji i na državnim natjecanjima. S obzirom na vrlo skromna sredstva za rad, uspjesi su znatno veći. Trenutno su smješteni u podrumu dvorca Pejačević. Fotoklub je organizirao nekoliko izložbi, Auto moto klub natjecanje iz prometa a Aero klub "Delta krila" ima stalne demonstracije i natjecanja iz svog programa.

Zajednica tehničke kulture Grada Osijeka

U ovoj Zajednici djeluje 28 udruga tehničke kulture koje djeluju na području Grada Osijeka. Velik je broj aktivnosti od aero, ronilačkih, radio, foto, video, auto-moto pa do inženjerskih udruga. Specifičnost u ovoj Zajednici su inženjerske udruge koje jedino u Osijeku i Osječko-baranjskoj županiji djeluju u suradnji sa zajednicama tehničke kulture. Udruge su samostalne i realiziraju velik broj različitih programskih aktivnosti. Nekoliko tisuća članova dio svog slobodnog vremena posvećuje raznolikim aktivnostima. Posebno značajne aktivnosti su u radu s mladima kroz Centar tehničke kulture Osijek. U dosadašnjem radu, a koji se oslanja na kontinuirani i stručni rad, Centar je sa svojih deset djelatnosti (automodelarstvo, informatika, elektronika, robotika, foto-video tehnika, maketarstvo,

astronomija, videoanimacija te konstruktorstvo i modelarstvo) tijekom godine obrazovao više od 220 učenika. Ovdje nisu evidentirani učenici koji su prolazili tečajeve u video, foto, ronilačkom, radio i aero klubu. Kroz klubove učenici su se pripremali za klupska, kao i za natjecanja u organizaciji škola. Posebno značajni su i novi programi rada s najmlađima u osječkim vrtićima. U pet vrtića se tijekom godine odvijao program iz konstruktorstva za koji su najmlađi bili veoma zainteresirani. Drugi dio je rad s učenicima koji imaju teškoće u razvoju. Svake godine se s 5 do 8 učenika iz SUVAGA i Centra za odgoj i obrazovanje "Ivan Štark" uključili za rad na tehničkim aktivnostima. Programi su prilagođeni njihovim mogućnostima, a interes učenika je dobar.

Zajednica tehničke kulture Valpovo

Ova Zajednica ima dugu tradiciju već više od 60 godina. Trenutno okuplja 12 udruga tehničke kulture s preko 1000 članova. U 2012. godini imali su niz aktivnosti, a najznačajniji je rad s mladima kroz Centar tehničke kulture. Tijekom godine održano je nekoliko velikih akcija s mladima kao što su: Zima u domu tehnike, zmajada u Valpovu, zmajada u Belišću, državno natjecanje aviomodelara, nekoliko izložbi fotografija te sudjelovanje na međunarodnim izložbama fotografija u inozemstvu.

U suradnji s Foto klubom Valpovo realizirano je nekoliko vrlo uspješnih izložbi kao što su: Foto-etno radionica "Velika subota" u Zelčinu, izložba starih fotografija u povodu Dana knjige u Valpovu, izložba na temu "Priroda" u Valpovu, izložba fotografija na Ljetu Valpovačkom, izložba o staroj arhitekturi u Belišću, etno radionica u Krapju te fotoradionica u Mohaču, gdje su snimani Bušari. Članovi su uspješno sudjelovali na izložbi minijatura u Belom Manastiru kao i izložbi fotografija Gradovi i ljudi u Valpovu.

Uspješna suradnja ostvarena je s Hrvatskim fotosavezom, knjižnicom, Muzejom Valpovštine, Zajednicom tehničke kulture Belog Manastira i Osječko-baranjske županije te s Izviđačima Hrvatske.

Osim navedenih aktivnosti Zajednica uredno vodi brigu o Domu tehnike u Valpovu te je tijekom godine poduzela niz mjera radi usklađivanja zgrade i opreme sa Zakonom o zaštiti na radu i Zakonu o protupožarnim mjerama. Zajednica je pokušala izvršiti i potrebno opremanje za različite aktivnosti, ali je tu bila malo manje uspješna s obzirom na skromna sredstva.

U povodu Dana Grada Belišća, za izuzetna ostvarenja i doprinos u razvoju tehničke kulture i znanosti Grada, Zajednici tehničke kulture Valpovo, dodijeljeno je javno priznanje Plaketa "Grb grada Belišća".

3. RAD SKUPŠTINE I NJEZINIH TIJELA

Tijekom 2012. godine Izvršni odbor je održao četiri sjednice i razmatrilo je 31 točku dnevnog reda. Na dnevnom redu našla su se aktualna pitanja o načinu rada, kako poboljšati suradnju s udrugama, realizaciji programa i perspektivama razvoja tehničke kulture u našoj Županiji. Izrada programa temeljila se na visini prikupljenih sredstava i brigu o njihovoj racionalnoj potrošnji. Isto tako pokušalo se s nekoliko samostalnih projekata i u suradnji s udrugama doći do europskih sredstava. Nažalost u ovoj godini nije prihvaćen ni jedan projekt iz područja tehničke kulture.

U realizaciji programa prednost je dana programima za mlade. Tijekom analiza i rasprava Izvršni odbor je ukazao na zabrinjavajuće stanje i problematiku tehničke kulture u pojedinim gradovima i općinama. Bilo je vidljivo da gotovo sve udruge imaju financijske probleme i da je lokalna samouprava nesklona analizi ponuđenih programa, već se sredstva određuju prema prethodnim godinama. Ako udruge žele privući mlade moraju ponuditi atraktivne programe koji zahtijevaju i kvalitetniju opremu.

Realizacija usvojenih planova i programa rada Zajednice temeljne su odrednice rada i djelovanja i ove godine. Bez malo većih programskih sredstava, poticanje kontinuiranog obrazovanja mladih odvija se otežano. Naime, pojedina predavanja moguće je odraditi na volonterskoj osnovi, ali kontinuirani rad zahtijeva dobru opremu i stalne kvalitetne voditelje. Grad Osijek, Valpovo i Beli Manastir financijski podupiru rad centara tehničke kulture kroz programe gradskih zajednice tehničke kulture, a manje sredine su uglavnom izvan događanja.

3.1. Priznanja tehničke kulture

Na kraju godine za uspješne rezultate rada i promicanje tehničke kulture podijeljena su zaslužena priznanja pojedincima i klubovima s područja naše Županije.

Povelja Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije, dodjeljuje se istaknutim pojedincima koji su svojim stručnim i društvenim djelovanjem u dužem vremenskom razdoblju ostvarili značajne rezultate na razvitku tehničke kulture te na promicanju njenog položaja i ugleda. Povelju Zajednice su dobili:

1. Karolj Hosu - ZTK Osijek,
2. Mirko Košturjak - ZTK Našice,
3. Benedikt Peternai - Društvo pedagoga tehničke kulture Osijek.

Plaketa Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije dodjeljuje se za značajan doprinos u razvoju i promicanju tehničke kulture, a na temelju postignutih rezultata i doprinosa razvoju tehničke kulture posebice u posljednjoj godini. Plakete su dobili:

1. Marin Kordić - Aeroklub Osijek,
2. Aleksandar Muharemović - Video klub "Mursa", Osijek,
3. Siniša Murk - Informatički klub "Pitagora", Beli Manastir,
4. Edo Musser - Društvo Konstruktor, Osijek,
5. Ivo Novak - Radio klub "Belišće",
6. Marin Stević - Centar tehničke kulture Osijek,
7. Vlado Vranješ - Društvo pedagoga tehničke kulture Osijek,
8. Tomislav Vukić - Fotoklub Osijek,
9. Aero klub "Delta Krila", Našice.

Navedena priznanja dodijeljena su na svečanosti 27. prosinca 2012. godine u dvorani Doma tehnike.

Zaslužne udruge i pojedinci su na prijedlog Zajednice u proteklih 10 godina bili predlagani za Državnu nagradu za tehničku kulturu "Faust Vrančić". Do sada je više udruga i pojedinaca dobilo tu prestižnu godišnju nagradu, a jedan naš član je dobio nagradu za životno djelo. U 2012. godini navedenu nagradu su dobili Antun Šikić (Aeroklub Osijek) i Zajednica tehničke kulture Grada Osijeka.

4. STRUČNA SLUŽBA ZAJEDNICE TEHNIČKE KULTURE

U stručnoj službi Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije radi 11 djelatnika. Služba opslužuje normalan rad Doma tehnike u Osijeku i Valpovu, realizira dio programskih aktivnosti, vodi brigu o radu, opremi i održavanju opreme centara tehničke kulture, Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije, Zajednice tehničke kulture Grada Osijeka te vodi financijsko poslovanje za ukupno 18 udruga. Pomoćne službe održavale su zgradu urednom i vrši se redovito održavanje. Zbog vlage u nekoliko prostorija prišlo se saniranju pomoću gips ploča. Vizualno sada prostori izgledaju puno bolje.

Sredstva za rad 8 djelatnika u Osijeku i 2 djelatnika u Valpovu osigurava Osječko-baranjska županija kroz programe javnih potreba, a troškove za voditelja Centra tehničke kulture Osijek pokriva Grad Osijek. Plaće djelatnika utvrđuju se na temelju koeficijenata utvrđenih od nadležnog tijela uprave Županije, ali se osnovica nije usklađivala već 5 godina.

Stručna služba je u potpunosti obavila sve planirane poslove, kao i izvanredne poslove koji su se javljali tijekom godine.

5. PROGRAMSKE AKTIVNOSTI

U najznačajnije programske aktivnosti spada rad s mladima. Cilj je da se mladi upoznaju s različitim tehničkim aktivnostima kako bi pronašli onu aktivnost koja ih može zainteresirati da u njoj koriste svoje slobodno vrijeme. Već niz godina poznata je činjenica da učenici koji se bave tehničkim aktivnostima nemaju problema s poremećajem u ponašanju, alkoholizmom ili drogom te se ovakav rad može smatrati i preventivnim u odnosu na navedene probleme mladih. Aktivnosti kojima se učenici bave okupiraju njihovo slobodno vrijeme i bitno utječu na njihovo samopouzdanje. S druge strane neke od tih aktivnosti imaju i obilježje profesionalne orijentacije, a time i bitan utjecaj na stručni razvoj učenika. U novije vrijeme, kada je manje učenika koji se žele obrazovati za tehnička zanimanja jako je bitno razvijati interes upravo za ta područja.

Zbog velike važnosti u izboru aktivnosti za slobodno vrijeme Zajednica se trudi da ponudi dobre programe, osposobljene voditelje i dobru organizaciju rada. Tada i mladi postaju zainteresirani za rad u različitim područjima tehnike. Osim navedenih aktivnosti u suradnji sa stručnim udrugama održavani su seminari za voditelje, seminari za učitelje, zimsko škola informatike, pružena je pomoć mladim inovatorima i organizirana su različita stručna predavanja i natjecanja.

5.1. Centri tehničke kulture

Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije tijekom 2012. godine provela je niz planiranih aktivnosti. Potražnja za suvremenim sredstvima za rad usklađivana je s financijskim mogućnostima, ali se nedostatak sredstava djelomično odrazio na rad u gotovo svim centrima tehničke kulture.

Specifičnost organizacije rada s mladima u našoj Županiji je njihova organizacija kroz centre tehničke kulture koji koriste opremu i materijalne resurse Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije te prostorne uvjete koje im pružaju domovi tehnike i osnovne škole. Ovdje se mora navesti izuzetno dobra suradnja s Upravnim odjelom za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu Osječko-baranjske županije i Grada Osijeka. Dobivena je suglasnost za otvaranje centara pri osnovnim i srednjim školama. Na taj način se Zajednica našla u povoljnom položaju te je bila u mogućnosti ponuditi školama veći broj aktivnosti. Nažalost zbog nedostatka sredstava za voditelje, rad u centrima s mladima se smanjuje, a dio tih aktivnosti koordinira se i ostvaruje u suradnji s udrugama (Aeroklub "Osijek", Radioklub "Osijek" i Video klub "Mursa"). Drugi problem koji smanjuje ove aktivnosti je stav Agencije za odgoj i obrazovanje koji gotovo onemogućuje učenicima iz izvanškolskog programa da se natječu u tehničkom stvaralaštvu mladih čime se gubi dio interesa za tehnička područja izvan škole.

Centar tehničke kulture Osijek

Centar tehničke kulture Osijek smješten je u Domu tehnike u Osijeku i samostalan je organizacijski oblik. Centar radi na obrazovanju učenika osnovnih i srednjih škola. Rezultat temeljitih priprema i oglašavanja rada Centra u svim školama je upis velikog broja učenika. U Centru je okupljeno 214 učenika od prvog razreda osnovne škole do srednjoškolaca, čiji se rad odvijao u 12 skupina. Najveći broj učenika je iz područja robotike i konstruktorstva, ali su dobro zastupljeni maketarstvo, informatika, elektronika, foto-video tehnika, automodelarstvo, animirani film i

astronomi. Učenici zainteresirani za rad u pojedinim skupinama, a koje nije uputila škola, participiraju u dijelu troškova. Sve je izraženija nemogućnost roditelja da odvoje sredstava za ovu svrhu. Dio učenika je zbog toga ispao iz sustava. Rad darovitih ili učenika s teškoćama je u cijelosti besplatan.

Organizaciju rada provodi voditelj Centra. Za troškove programa i voditelja sredstva se osiguravaju u Proračunu Grada Osijeka. Programski ciljevi se ostvaruju kontinuirano. U dosadašnjem radu je bilo dosta uspjeha što je vidljivo i iz rezultata na smotrama i natjecanjima.

Centar tehničke kulture Valpovo

Centar je ostvario programe iz fototehnike, modelarstva, astronomije, elektronike, robotike i informatike. Rad se odvijao u 8 skupina s oko 107 učenika. Organizirani su tečajevi iz fototehnike, modelarskog-maketarstva, astronomije, elektronike-robotike, informatike, prometa, raketne i radiotehnike. Brigu o organizaciji rada provodi Zajednica tehničke kulture Grada Valpova. U suradnji s Radio klubom Belišće organiziran je rad s djecom iz radio-tehnike u Osnovnoj školi Ivana Kukuljevića Belišće.

Područje fotografije jedno je od najzastupljenijih u programu ZTK Valpovo. Zima u tehnici okupila je 42 učenika u 5 radionica. Mladi zrakoplovci sudjelovali su na natjecanju u Čemincu, Osijeku i Valpovu. Učenici Centra tehničke kulture Valpovo uspješno su sudjelovali na Županijskom natjecanju tehničkog stvaralaštava mladih.

Program se financirao jednim dijelom iz proračuna Grada Valpova i Grada Belišća, a drugim dijelom iz sredstava članarine.

5.2. Seminari za darovite učenike

Seminari za darovite učenike predviđeni su kao pomoć učenicima koji pokazuju povećanu zainteresiranost za područja koja su u sustavu natjecanja.

Zajednica je i ove školske godine organizirala stručno usavršavanje mladih. U suradnji s Video klubom Mursa i Hrvatskim filmskim savezom, čak 10 učenika iz Osijeka i Valpova sudjelovalo je na međunarodnoj radionici animiranog filma koju su vodile priznate animatorice iz Mađarske i Rusije. Zajednica je pokrila samo dio troškova puta i voditelja.

5.3. Osposobljavanje voditelja

Stalan napredak tehnologije traži od svih koji obrazuju mlade kontinuirano i cjeloživotno obrazovanje. Budući da je Zajednici stalo da ima kvalitetne voditelje nastoji se putem škola, Društva pedagoga tehničke kulture i vlastitim sredstvima pomoći voditeljima da sudjeluju na stručnim seminarima. Ove godine organizirana su stručna predavanja i polaganje ispita iz informatike.

5.4. Projekti osposobljavanja građana

U okviru cjeloživotnog obrazovanju Zajednica je u suradnji s Informatičkom školom "Tema", koja je nažalost u postupku likvidacije kao Ustanova za informatičko obrazovanje, organizirala informatičko obrazovanje najmlađih kroz programe Ljeto i Zima u Domu tehnike. Nažalost više nema tečaja za odrasle kojima trebaju uvjerenja o osposobljenosti radi upisa u radnu knjižicu. Zajednica je organizirala pet informatičkih tečaja za umirovljenike i jedan tečaj za gluhe osobe. Programi su od 40 sati i obuhvaćaju osnove rada s računalima, pisanje teksta i rad na Internetu. Niz pohvala građana treće dobi bio je poticaj da se navedeni tečajevi redovito održavaju. Premda su cijene na razini pokrivanja troškova, jedan dio umirovljenika zbog financijskih problema odustaje i zbog toga.

5.5. Smotre i natjecanja

Informatika

Zajednica tehničke kulture u suradnji s Povjerenstvom za natjecanja iz informatike nositelj je priprema za županijska natjecanja i smotru radova učenika osnovnih i srednjih škola. Natjecanje je održano u Domu tehnike i III.gimnaziji Osijek. Na školskom natjecanju sudjelovalo je 277 učenika, a za županijsko natjecanje je prijavljeno ukupno 103 učenika osnovnih škola i 56 učenika srednjih škola. Najveći broj učenika bio je iz Osijeka, ali su bili brojni učenici iz Valpova, Đakova, Belog Manastira i Našica. Za ovogodišnje natjecanje može se konstatirati da je sve manje natjecatelja iz područja programiranja i izrade softverskih radova, što je zapravo napredni dio informatike. Sve je više natjecatelja iz školskog gradiva iz informatike, za što je potrebno poznavati niz prosječnih informacija iz ovog područja.

Najbolji učenici, njih 12, je u pratnji pet mentora sudjelovalo na državnom natjecanju.

Tehničko stvaralaštvo mladih

Natjecanje mladih tehničara je na zahtjev Agencije za odgoj i obrazovanje prešlo u nadležnost škola te je kao i prethodnih godina održano u Osnovnoj školi Jagode Truhelke u Osijeku. Na natjecanju su sudjelovali učenici osnovnih i srednjih škola iz naše Županije, te iz izvannastavnih programa, učenici Centra tehničke kulture iz Osijeka i Valpova. Zajednica je dala tehničku pomoć u opremi i materijalu za natjecanja. Isto tako sudjelovala je s određenim brojem radova na Izložbi radova.

Filmsko stvaralaštvo

Ove godine na 50. Reviji hrvatskog filmskog i videostvaralašta djece i mladeži, a koja je održana u Zadru, iz naše Županije sudjelovala su tri učenika s jednim igranim i jednim animiranim filmom. U posljednjih nekoliko godina ostvarena je suradnja s Video klubom "Mursa" i nekoliko osnovnih škola iz Osijeka. Posebno dobra suradnja ostvarena je s OŠ Jagode Truhelke. Zajedničkim aktivnostima značajno je podignuta kvaliteta uradaka i omogućena brža realizacija filmskih projekata.

Sudjelovalo se i na 17. filmskoj reviji mladeži koja je održana u Karlovcu. Sudjelovale su dvije skupine. Jedna iz Video kluba Mursa s animiranim filmom, a druga iz Isusovačke klasične gimnazije s pravom javnosti s igranim filmom.

5.6. Zimska škola informatike

Organizirana je 19. Zimska škola informatike za učenike srednjih škola, a pod pokroviteljstvom Osječko-baranjske županije i Hrvatske zajednice tehničke kulture. Organizatori su kao i do sada bili Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije i III. gimnazija Osijek, a u suradnji s Informatičkim klubom Osijek. Škola je održana u vremenu od 2. do 5. siječnja 2012. godine. Na Zimsku školu odazvao se 21 učenik iz Osijeka, Valpova, Čepina i Vukovara. Program je realiziran u tri tematske radionice (algoritmi, Internet i zaštita intelektualnog vlasništva). Predavanja su bila i prije i poslije podne tijekom pet radnih dana. Za sve sudionike bilo je više predavanja o novitetima iz područja informatike. Ove godine svi predavači su bili iz Osijeka. Posebnu pažnju privukla su pojedinačna predavanja o temama vezanim za zaštitu intelektualnog vlasništva.

Polaznici su izrazili niz pohvala za organizaciju i realizaciju programa. Materijalne i programske troškove Zimske škole osigurala je Osječko-baranjska županija kroz program javnih potreba u tehničkoj kulturi.

5.7. Inventivni rad

Zajednica tehničke kulture Osječko-baranjske županije je i ove godine u okviru svojih mogućnosti pomogla u realizaciji programa inovatora. Ostvarena je suradnja udruge s mladim inovatorima iz Centra tehničke kulture koji su svoje radove izlagali na izložbama inovacija u Iloku i Zagrebu.

5.8. Zajednički programi

5.8.1. Zima u Domu tehnike

Šesti put za redom Zajednica tehničke kulture u suradnji s većim udrugama je organizirala program pod nazivom Zima u Domu tehnike. Program je namijenjen učenicima početnicima da kroz igru i zabavu savladaju osnove iz pojedinih područja. Ove godine organizirane su radionice iz konstruktorstva, raketnog modelarstva, animacije, zrakoplovnog modelarstva, robotike, radiotehnike i fototehnike. Za realizaciju ovog programa Zajednica je osigurala prostorne i tehničke uvjete, a klubovi su osigurali stručne voditelje. Tijekom pet radnih dana učenici su odradili 20 sati programa. U radu je sudjelovalo 76 učenika koji su na kraju prezentirali svoje uratke. Završnoj svečanosti i podjeli uvjerenja o radu u pojedinim aktivnostima sudjelovao je i predsjednik Hrvatske zajednice tehničke kulture dr.sc. Ante Markotić.

5.8.2. Ljeto u Domu tehnike

Ljeto u Domu tehnike u Osijeku pomalo postaje tradicija. Ove godine po deseti put učenici su imali prilike raditi u osam različitih radionica. Ljeto je vrijeme kada su učenici bez obveza, a imaju vremena i volje da prihvate osmišljene programe. Upravo zbog toga Zajednica nastoji realizirati program Ljeto u Domu tehnike. Program obuhvaća osam različitih aktivnosti kroz osam tjedana rada. Svaki tjedan druga aktivnost s onima koji pokazuju interes za pojedine grane tehnike. Program učenja koji se odvija kroz igru sličan je onome koji se organizira zimi. U ovom programu Zajednica je osigurala prostorne i tehničke uvjete za realizaciju programa tijekom cijelog ljeta.

Program od 20 sati obuhvaća različite tehničke aktivnosti koje traju po pet radnih dana sa po četiri školska sata. Svaki tjedan realiziran je program iz različitih područja kao što su astronomija, robotika, automodelarstvo, informatika, elektronika, animirani film, graditeljstvo i maketari. U svim programima sudjelovalo je preko 110 učenika.

5.8.3. Sigurno do cilja

U cilju preventivnih aktivnosti iz prometa Zajednica je po šesti put inicirala akciju "Sigurno do cilja". Akcija je održana 3. rujna 2012. godine u suradnji sa Zajednicom tehničke kulture Grada Osijeka i Automodelarskim klubom "Osijek". Budući se radi o prvom školskom danu nastojalo se vozače upozoriti na povećan broj učenika, prvenstveno prvoškolaca, na prometnicama, a učenike podsjetiti na neophodan oprez u prometu. Uz prisustvo novinara iz tiskovina, radija i televizije održano je natjecanje učenika trećih i četvrtih razreda u spretnosti vožnje daljinski upravljanim modelima. Cilj natjecanja je bio sigurno, a ne brzo doći do cilja. Najbolji su osvojili prigodne nagrade koje su pripremile zajednice tehničke kulture i HAK. Promotivne aktivnosti održali su i predstavnici Odjela za prevencije Policijske uprave Osječko-baranjske županije.

5.8.4. Gastro film fest

Ove godine održan je 10. filmski festival na temu gastronomije. Interes autora za ovaj festival stalno se povećava, kao i kvaliteta filmova na njemu. Od samog početka festival je imao vrlo cijenjeni žiri koji je davao značaj ovom festivalu. Festival su realizirali Video klub "Mursa" u suradnji s Turističkom zajednicom Grada Osijeka. Prezentacija filmova održana je u ljetnom kinu u dvorištu Doma tehnike gdje je bilo postavljeno 120 stolica i oprema za projekciju filmova. Sudjelovali su autori

iz Zagreba, Požege, Bjelovara, Rijeke, Belog Manastira, Slavenskog Broda, Zaprešića, Pule i Varaždina. Ove godine nagrade i diplome podijelio je Prosudbeni žiri u sastavu: Irena Škorić, autorica i režiserka iz Zagreba, Vladimir Paskaljević, režiser iz Beograda i Siniša Franjić, filmofil iz Osijeka. Zajednica je kroz tehničku i kadrovsku pomoć pružila značajnu potporu u realizaciji ovog festivala.

5.8.5. Lampioni u gradu

Akcija "Lampioni u gradu" održava se u povodu Dana Grada Osijeka, a ove je godine održana 19. put. Ova aktivnost postala je tradicija kojom učenici osnovnih škola daju svoj doprinos za Dan grada Osijeka. Zajednica se od samih početaka pridružila ovoj akciji u kojoj pruža stručnu, kadrovsku i tehničku pomoć Turističkoj zajednici i Društvu pedagoga tehničke kulture Osijek. Zajednica je osigurala podjelu materijala po školama te je postavila izložbu u predvorju Arheološkog muzeja, gdje je bilo i svečano otvaranje. Ovogodišnja izložba okupila je oko 194 učenika i njihovi su uradci više od mjesec dana bili izloženi. Svi učenici dobili su poklone za sudjelovanje, a najbolje učenike je nagradio Grad Osijek, Društvo pedagoga tehničke kulture Osijek te Zajednice tehničke kulture Grada Osijeka i Osječko-baranjske županije.

5.9. Međunarodna suradnja

Programi međunarodne suradnje nisu unaprijed planirani i dogovaraju se tijekom godine prema postojećim potrebama. Ako nema aktivnosti Zajednice na tom području, sredstva se dodjeljuju nekoj od udruga. Ove je godine financijska pomoć dana članovima Aerokluba Osijek, koji su iz aviomodelarstva sudjelovali na Europskom prvenstvu.

Zaključak

Program javnih potreba u tehničkoj kulturi Osječko-baranjske županije za 2012. godinu u potpunosti je realiziran kroz program Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije. Ostvareni su značajni rezultati u radu s mladima i suradnji s drugim udrugama i savezima. Ono u čemu smo bili manje uspješni je dobivanje novih europskih projekata. Od ponuđena tri projekta ove godine ni jedan nije prošao valorizaciju do kraja. Program rada prilagođen je postojećim sredstvima i nastojalo se realizirati što više. Vrlo uspješno je nastavljen rad s mladima kroz centre tehničke kulture te ljetne i zimske programe. Financijska sredstva su trošena ovisno o prihodima i programima te je na kraju godine rashod bio tek malo veći od prihoda, a što je smanjilo visinu prenesenih sredstava koja se koriste početkom godine. Manjak je nastao u informatičkoj školi koja je u procesu zatvaranja i materijalnim troškovima objekata koji su veći od dobivenih sredstava. Mjesečna izvješća o radu i potrošnji sredstava uredno su dostavljana Upravnom odjelu za prosvjetu, kulturu, šport i tehničku kulturu Osječko-baranjske županije. Aktivnosti Zajednice tehničke kulture Osječko-baranjske županije mediji su uspješno pratili i informirali građane o gotovo svim aktivnostima na području tehničke kulture.

FINANCIJSKO IZVJEŠĆE ZA 2012. GODINU

PRIHODI

	IZVOR PRIHODA	Plan	Realizacija
1.	Osječko-baranjske županija - program javnih potreba u tehničkoj kul.	970.000,00	970.000,00
2.	Osječko-baranjska županija - namjenska sredstva (natjecanja + prog.)	13.000,00	5.747,03
3.	Vlastita djelatnost	12.000,00	10.417,81
4.	Grad Osijek - centar tehničke kulture	229.000,00	191.456,00
5.	Projekti rada s djecom i odraslima		12.916,00
6.	Donacije i ostali prihodi	5.000,00	12.800,00
	Ukupni prihodi u 2012. godini		1.203.336,84
7.	Prijenos sredstava iz 2011.	135.112,38	135.112,38
	UKUPNO	1.364.112,38	1.338.449,22

RASHODI

	Programske aktivnosti	2011.		2012.	
		Ukupno	Od Županije	Ukupno	Od Županije
1.	Materijalni troškovi objekata tehničke kulture	214.103,05	132.487,00	215.731,70	129.998,00
	1.1. Kapitalna ulaganja	0	0	28.035,34	23.120,00
2.	Rad s udrugama tehničke kulture	3.359,76	0	600,00	
3.	Rad Skupštine zajednice tehničke kulture OBŽ				
	3.1. Rad skupštine i njenih tijela	19.603,18	0	21.717,74	
4.	Stručna služba	908.549,27	770.053,00	878.624,17	777.882,00
	Otpremnina za 1 djelatnika	0		14.868,05	15.000,00
5.	Programski troškovi				
	5.1. Centri tehničke kulture	48.720,64	20.000,00	33.809,51	20.000,00
	5.2. Seminari za darovite učenike	5.991,90	2.000,00	2.199,20	2.000,00
	5.3. Osposobljavanje voditelja	0	2.000,00	1.330,00	2.000,00
	5.4. Projekt - informatičko obrazovanje	0		24.817,74	
	5.5. Smotre i natjecanja	16.020,07		5.451,73	
	5.6. Inventivni rad	1.000,00		3.075,76	
	5.7. Zajednički programi	6.835,28		3.205,30	
	5.8. Međugradska i međunarodna suradnja	1.500,00	0	2.000,00	
	Ukupno	1.225.683,15	926.540,00	1.235.466,24	970.000,00

Rekapitulacija prihoda i rashoda u 2012. godini

Ukupni prihodi u 2012.	1.203.336,84 kuna
Ukupni rashodi u 2012.	1.235.466,24 kuna
Ukupni manjak u 2012.	32.129,40 kuna
Prenešeni višak iz 2011.	135.112,38 kuna
Ukupno raspoloživ višak prihoda	102.982,98 kuna

**PRIKAZ REALIZACIJE PROGRAMA JAVNIH POTREBA
U TEHNIČKOJ KULTURI PO GRADOVIMA
ZA RAZDOBLJE OD 1. SIJEČNJA DO 31. PROSINCA 2012. GODINE**

GRAD OSIJEK

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Troškovi Doma tehnike	124.000,00	124.000,00
Centar tehničke kulture	137.350,00	137.350,00
Plaća voditelja Centra tehničke kulture	105.000,00	105.000,00
Udruge tehničke kulture	170.650,00	170.650,00
Natjecanja tehničkog stvaralaštva	500,00	500,00
Suradnja u području tehničke kulture	2.000,00	2.000,00
Troškovi Doma ronilaca	8.000,00	8.000,00
Godišnja priznanja tehnike	500,00	500,00
Rad skupštine i izvršnog odbora	22.000,00	22.000,00
Ukupno:	570.000,00	570.000,00

Grad Osijek je u 2012. godini izdvojio nešto veća sredstva za tehničku kulturu u odnosu na 2011. kada je izdvojio 565.000,00 kuna.

Iz tablice je vidljiva namjena sredstava. Najviše je utrošeno za udruge tehničke kulture, koje nisu pojedinačno navedene, troškove Doma tehnike te Centar tehničke kulture.

GRAD BELIŠĆE

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Radio klub Belišće	4.000,00	4.000,00
Portal Alfa Belišće - udruga za kreativni razvoj	6.000,00	6.000,00
Zajednica tehničke kulture Valpovo	18.000,00	18.000,00
Auto-klub Valpovo	3.000,00	3.000,00
Ukupno:	31.000,00	31.000,00

Grad Belišće je u svom Programu javnih potreba za tehničku kulturu u 2012. godini izdvojio jednaka sredstva kao i 2011. godine. Sredstva su utrošena za rad udruga tehničke kulture.

GRAD BELI MANASTIR

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Zajednica tehničke kulture Grada Belog Manastira	49.000,00	49.000,00
Ukupno:	49.000,00	49.000,00

Grad Beli Manastir je u svom Programu javnih potreba za tehničku kulturu u 2012. godini sufinancirao tehničku kulturu u nešto manjem iznosu u odnosu na 2011. kada je izdvojeno 55.000,00 kuna. Sredstva su u cijelosti utrošena za Zajednicu tehničke kulture Grada Belog Manastira.

GRAD DONJI MIHOLJAC

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Radio amaterski klub "Nikola Tesla"	6.000,00	3.000,00
Ukupno:	6.000,00	3.000,00

Grad Donji Miholjac je u 2012. godini kao i u 2011. godini sufinancirao rad Radio amaterskog kluba "Nikola Tesla", ali s manjim iznosom jer je u 2011. godini za isti izdvojio 4.000,00 kuna.

GRAD ĐAKOVO

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Radio klub "Đakovo"	18.000,00	12.000,00
Foto-kino klub "Đakovo"	45.000,00	10.410,00
Đakovačka bežična mreža	18.000,00	5.000,00
Društvo pedagoga tehničke kulture Slavonije	13.500,00	6.500,00
Ostali troškovi udruga	65.500,00	20.500,00
Ukupno	160.000,00	54.410,00

Grad Đakovo je u 2012. godini za tehničku kulturu izdvojio manja sredstva u odnosu na 2011. kada je izdvojio 79.390,00 kuna. Sufinanciran je rad udruga tehničke kulture. Udrugama je sufinancirana redovna djelatnost te nabavka opreme. Ostalim sredstvima je sufinancirano Astronomsko društvo "Orion" te Šokački radio.

GRAD NAŠICE

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Zajednica tehničke kulture Grada Našica	3.180,00	3.180,00
Radio klub "Našice"	7.948,00	7.948,00
Aero klub "Delta krila" Našice	7.680,00	7.680,00
Foto video klub Našice	2.300,00	2.300,00
Fotoklub mladeži Crvenog križa Našice	1.924,00	1.924,00
Oldtimer klub Našice	9.848,00	9.848,00
Fotoklub Zoom	2.500,00	2.500,00
Ostali troškovi	5.000,00	5.000,00
Ukupno	40.380,00	40.380,00

Grad Đakovo je u 2012. godini za tehničku kulturu izdvojio veća sredstva u odnosu na 2011. godinu kada je izdvojio 32.880,00 kuna. Sufinancirao je udruge tehničke kulture na svom području. Najviše je utrošeno za Oldtimer klub Našice, Radio klub "Našice" te za Aero klub "Delta krila" iz Našica. Ostalim troškovima nije poznata namjena.

GRAD VALPOVO

VRSTA TROŠKA	PLANIRANO	UTROŠENO
Zajednica tehničke kulture Valpovo	40.000,00	30.000,00
Ukupno:	40.000,00	30.000,00

Grad Valpovo je u Programu javnih potreba za tehničku kulturu u 2012. godini izdvojio jednaka sredstva kao i u 2011. godinu te je kao i u 2012. godini sufinancirao redovitu djelatnost Zajednice tehničke kulture Valpovo.

**REALIZACIJA PROGRAMA JAVNIH POTREBA U TEHNIČKOJ KULTURI
PO OPĆINAMA U 2012. GODINI**

OPĆINE	Planirano	Utrošeno
ANTUNOVAC	-	-
BILJE	-	-
BIZOVAC	33.300,00	33.300,00
ČEMINAC	41.000,00	41.000,00
ČEPIN	13.000,00	10.500,00
DARDA	-	-
DONJA MOTIČINA	-	-
DRAŽ	-	-
DRENJE	-	-
ĐURĐENOVAC	-	-
ERDUT	14.000,00	10.000,00
ERNESTINOVO	-	-
FERIČANCI	1.800,00	1.800,00
GORJANI	-	-
JAGODNJAK	4.650,00	4.650,00
KNEŽEVI VINOGRADI	-	-
KOŠKA	-	-
LEVANJSKA VAROŠ	-	-
MAGADENOVAC	-	-
MARIJANCI	-	-
PODRAVSKA MOSLAVINA	-	-
PETLOVAC	-	-
PETRIJEVCI	-	-
PODGORAČ	-	-
POPOVAC	5.000,00	5.000,00
PUNITOVCI	-	-
SATNICA ĐAKOVAČKA	-	-
SEMELJCI	-	-
STRIZIVOJNA	-	-
ŠODOLOVCI	-	-
TRNAVA	-	-
VILJEVO	-	-
VIŠKOVCI	-	-
VLADISLAVCI	-	-
VUKA	-	-
UKUPNO	112.750,00	106.250,00

Općine su u 2012. godini za tehničku kulturu izdvojile nešto manja sredstva u odnosu na 2011. kada su izdvojile 110.573,96 kuna.

Veći dio općina, kao i prijašnjih godina, nisu donijele program javnih potreba za tehničku kulturu.

Najveća sredstva za tehničku kulturu planirale su i izdvojile općine Bizovac i Čeminac. **Općina Čeminac** je sufinancirala Centar tehničke kulture Čeminac. **Općina Bizovac** je sufinancirala Udrugu mladih Bizovac i Udrugu mladih Brođanci.

Općina Čepin je sufinancirala udrugu "Radio amateri" Čepin, udrugu wireless Čepin te školske programe iz područja tehničke kulture. **Općina Erdut** je sufinancirala Udrugu "Wireless" Dalj, program bežični internet.

Općina Popovac je sufinancirala Udrugu za informiranje i naprednu tehnologiju "Byte". **Općina Jagodnjak** je sufinancirala Udrugu mladih, a **Općina Feričanci** je sufinancirala Informatičku udrugu "Infer".

Općine Podravska Moslavina i Vladislavci nisu dostavile podatke.

Analizirajući stanje u tehničkoj kulturi proteklih godina zaključili smo kako većina jedinica lokalne samouprave nije donijela svoje programe javnih potreba za tehničku kulturu niti je osigurala sredstva za tu namjenu u svom proračunu, a pojedine općine koje su planirale sredstva za tehničku kulturu utrošile su ih za financiranje lokalnih radio postaja što spada u domenu informiranja, a ne u tehničku kulturu. Iznosi koji su isplaćeni radio postajama nisu navedeni u tablici.

ZAKLJUČAK

Na osnovu prethodnih podataka moguće je izvesti nekoliko zaključaka o stanju tehničke kulture na području Osječko-baranjske županije:

1. Djelatnost tehničke kulture na području Osječko-baranjske županije svojim se rezultatima nalazi u vrhu ove djelatnosti u Hrvatskoj, što pokazuju uspjesi na smotrama i natjecanjima na županijskoj i državnoj razini.
2. Ostvareni uspjesi prošle i prethodnih godina rezultat su dobre organiziranosti rada djelatnika, ali i materijalnih uvjeta za razvoj djelatnosti tehničke kulture.

Osječko-baranjska županija pravodobno je učinila sve što je bilo moguće da, sukladno svojim financijskim mogućnostima, stvori povoljne materijalne uvjete za daljnji razvoj ove djelatnosti. U tom smislu valja istaknuti da je odigrala značajnu ulogu u definiranju i provođenju programa javnih potreba, a posebice u odnosu na korištenje objekata tehničke kulture.

3. U interesu razvitka djelatnosti tehničke kulture, ali i ukupnog razvoja Županije u okviru Republike Hrvatske, i nadalje treba poticati i financijski pratiti, kao prioritetne aktivnosti, sljedeće:
  - osposobljavanje voditelja,
  - program odgoja, obrazovanja i osposobljavanja djece i mladeži za stjecanje tehničkih, tehnoloških i informatičkih znanja i vještina, a osobito specifične programe koji obuhvaćaju darovitu i djecu s teškoćama u razvoju,
  - programe prekvalifikacije i dokvalifikacije djelatnika, a osobito osoba s invaliditetom,
  - programe organiziranja inventivnog rada i organiziranje promaknuća tehnoloških inovacija (izložbi, sajmovi i slično),
  - programe nabavke opreme, sanacije i održavanja objekata tehničke kulture.
4. Razvitak djelatnosti tehničke kulture i zadovoljavanje javnih potreba u ovom području moguće je kvalitetnije usmjeravati ukoliko i Republika Hrvatska, kao i gradovi i općine s područja Županije, izvrše svoje zakonske obveze i s više ambicija donesu i realiziraju programe javnih potreba.

Na tim osnovama, uz kvalitetnije rješenje statusa i načina financiranja izvannastavnih aktivnosti u školama, moguće je očekivati još veće uspjehe i rezultate kako u promicanju tehničke kulture tako i u tehničkoj obrazovanosti mladih, koji će biti nositelji razvitka ovog dijela Republike Hrvatske u djelatnosti tehničke kulture.